

ประวัติพระนางศรีสะเกศ (เดิม) พระนางศรีสระผม

เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ร่วมกับสมาชิกสภาเทศบาลข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ในจังหวัดศรีสะเกษได้ร่วมกันจัดสร้างรูปหล่อพระนางศรีสะเกศขึ้นเพื่อประดิษฐานไว้เป็น สมบัติคู่บ้านคู่เมือง และเป็นที่สักการะของคนทั่วไป

รูปหล่อพระนางศรีสะเกศ สร้างด้วยโลหะทองเหลืองรมดำ ขนาดเท่าคนจริง ออกแบบโดยอาจารย์พจน์ หวลมานพ แห่งวิทยาลัยเพาะช่างกรุงเทพฯ และได้ทำพิธี อัญเชิญพระนางศรีสะเกศประดิษฐานบนแท่น เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๔

ตามตำนานพระนางศรีสระผม (ชื่อเดิม) เป็นคนสัญชาติกล่อม (ขอมแท้) ตาม สันนิษฐานเข้าใจว่าเป็นราชิดาของท้าวสุริยวรมันกับพระนางพิณสวณคราวดี ตำแหน่ง เป็นอุปราชครองพินามงคลในแคว้นโคตรบูร พระนางศรีสระผมเป็นผู้อำนวยการสร้าง ปราสาทสระกำแพง เป็นผู้รู้วิชานาฏศิลป์ ชำนาญการพ่อนรำ ทรงเป็นครูฝึกหัดการ พ่อนรำ ทรงเป็นประธานในพิธีถวายเทวาลัยปราสาทสระกำแพง พระนางศรีฯ ได้เข้าพิธี

สรองสนานลงอาบน้ำสระผมในสระกำแพง แต่งองค์ทรงเครื่องเต็มยศสวยงาม มีดนตรีบรรเลง ทรงพื่อนรำบวงสรวงเดี่ยวหน้าเทวรูปพระวิษณุ อัญเชิญเทพเจ้าผู้ทรงฤทธิ์ศักดิ์ดา
นุภาพมารับมอบเทวาลัยเป็นที่สถิต คนทั่วไปได้ซาบซึ้งและระลึกถึงเหตุการณ์ในครั้ง
นั้น จึงได้เรียกขานว่าพระนางศรีสระผม ต่อมาพระบาท-สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
โปรดเกล้าพระราชทานให้ตั้งเมืองใหม่ แยกจาก “เมืองชูนันท์” ชื่อว่า “เมืองศรีสะเกษ”
เพื่อเป็นการให้เกียรติและเป็นอนุสรณ์แก่พระนางศรีสระผม

ต่อมาได้มีการเปลี่ยนการเรียกชื่อรูปเคารพ ของพระนางศรีสระผม (เดิม)
เปลี่ยนเป็น “พระนางศรีสะเกศ” เพื่อให้สอดคล้องและกลมกลืนกับวัฒนธรรมและ
สังคมของเมืองศรีสะเกษ และให้เกิดความถูกต้องกับสถานที่ตั้งและให้ประชาชนชาว
จังหวัดศรีสะเกษ สามารถจดจำชื่อและเป็นเอกลักษณ์ของเมืองได้ตลอดจนใช้เป็นชื่อ
เรียกทางราชการต่อไปในภายหน้า

เมืองศรีสะเกษ ได้วิวัฒนาการ เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันมาตามกาลสมัย ดังได้
ปรากฏทุกวันนี้ ขอวิญญานของพระนางศรีผู้ฝากคุณงามความดี เป็นชื่อเมืองนี้ อันเป็น
สัญลักษณ์มิ่งมงคลอันดีงามของเมืองศรีสะเกษ